'Ο ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν 'Ελλάδα δρ. 10.—Γιὰ τὸ 'Εξωτερικὸ ὀρ χρ. 10.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στὰ κιόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Γροχιόδρομου, (Ὀφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου ('Ομόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα), 'Εξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «'Εστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλή). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

'Η συντρομὴ πληρώνεται μπροστά κ' εἶναι ἑνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

'Η κριτικὴ τοῦ "Ερμονα. — Κάπιες ἀνοησίες γιὰ τοὺς Κορφούς. — 'Ο «'Αρχιτέκτων» Μάρθας— Γιὰ τὸ σημερνὸ ἄρθρο καὶ γιὰ τὸ συγραφέα του.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ τοῦ "Ερμονα γιὰ τὸ «Δωδεκάλογο τοῦ Γόφτου» θὰ δημοσιευτεῖ στὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς. Τὴ λάβαμε ἀργά, εἶναι κι ἀρκετὰ μεγάλη, 46 μεγάλα χερόγραφα, ὥστε μᾶς εἶταν ἀδύνατο νὰν τὴ δημοσιέψουμε σήμερα, καθὼς τὸ εἴχαμε ἀναγγείλει στὸ περασμένο φύλλο. Μὰ δὲ βλάφτει· καὶ μῆνες ἀκόμα νἀργοῦσε τὸ ἄρθρο τοῦ "Ερμονα, πάντα στὸν καιρό του θἄτανε, ὅτα θὰ δημοσιευότανε. Γιατὶ ὁ "Ερμονας βλέπει τὸ «Δωδεκάλογο» ὅπως θὰν τονὲ δοῦν οἱ μελλούμενες γενιὲς καὶ μιλάει γι' αὐτόνε μὲ τὸ σεβασμὸ καὶ μὲ τὸ θαμασμὸ ποὺ θὰ μιλήσουνε γιὰ τὸ ἐθνικώτατο καὶ τὸ ἀθάνατο αὐτὸ ποίημα οἱ καλοσυνείδητοι καὶ πλατιόθωροι κριτικοὶ ποὺ στὰ κατοπινά μας χρόνια θὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ ποίημα, ἀφοῦ ὁ «Δωδεκάλογος» εἶναι καμωμένος νὰ γεννήσει καινούρια 'Εθνική, συνεπῶς καὶ καινούρια φιλολογική, συνείδηση. Διαβάζοντας κανεὶς τὴν κριτικὴ μελέτη τοῦ "Ερμονα βλέπει πὼς ὁ μεγάλος ποιητὴς βρῆκε τὸν ἄξιο κριτικό του.

"Ο,τι εἶπε τελευταῖα ὁ Ψυχάρης, συγκρίνοντας τὸν Παλαμᾶ μὲ τὸ Σολωμὸ κι ὅ,τι μᾶς τραγούδησι στὸ περασμένο φύλλο ὁ 'Ιξίονας, ἔρχεται ὁ "Ερμονας καὶ τἀποδείχνει μὲ τὴ βαθιά του κριτική, ἀνακηρύχνοντας τὸ «Δωδεκάλογο» μονάκριβο ἀδέρφι τῆς 'Ιλιάδας καὶ βάζοντας τὸν Παλαμᾶ πλάϊ στὸ Δάντη καὶ στὸ Σαιξπηρο. Καὶ τ ὰ π ο δ ε ί χ ν ε ι, εἴπαμε· γιατὶ ὁ "Ερμονας μεγάλα λόγια δὲ μεταχειρίζεται καὶ δὲ μιλάει ποτὲ στὰ κουτουροῦ, πασκίζοντας πάντα καὶ τὸ παραμικρότερο νὰν τὸ δικιολογεῖ καὶ νὰ δίνει σὲ κάθε ἔργο ὅ,τι τοῦ ἀξίζει. 'Ο "Ερμονας, μπορεῖ νὰ πεῖ κανείς, ζγιάζει τὰ ἔργα μὲ τὴ ζυγαριὰ ποὺ ζγιάζει ὁ χρυσικὸς τὸ χρυσάφι.

Τί ἀξίζει ὁ «Δωδεκάλογος» μᾶς τὸ μαθαίνει ὁ "Ερμονας. Οἱ φημερίδες, οἱ καημένες, καὶ τὰ περιοδικά μας τὰ νερόβραστα, ποὺ ξαφνιαστήκανε καὶ χαιρετήσανε γιὰ φιλολογικὴ δόξα μιὰ φράση τοῦ Χριστομάνου «'Η αὐτοκρατορισσα 'Ελισάβετ δὲ β ά δ ι ζ ε ἀ λ λ ὰ ἐ π ρ ό β α ι ν ε», δὲ συγκινηθήκανε καθόλου γιὰ τὸ ἀθάνατο ποίημα καὶ δὲ μιλήσανε, μὰ κι ὅσες κι ὅσα μιλήσανε τὸ ρεκλαμάρανε, καὶ δὲν τὸ κρίνανε, ἀφοῦ δὲν κουραστήκανε νὰν τὸ μελετήσουνε καὶ νὰν τὸ νιώσουν—μάλιστα ἡ φιλολογικὴ Γερουσία τοῦ Ζαχαράτου τὸ βρῆκε καὶ φλύαρο. Περισσότερο συγκινοῦνται ἀπὸ τὰ δράματα τοῦ Κυριακοῦ καὶ τοῦ Δημητρακόπουλου κι ἀπὸ τὰ καλαμπούρια τοῦ κ Μπάμπη 'Αννίνου. Καλὰ τὰ γράφει κι ὁ "Ερμονας. «Μερικὰ ἔργα δὲν κρίνουνται. Μᾶς κρίνουν κεῖνα.» Καὶ ὁ «Δωδεκάλογος» στἀλήθεια μᾶς ἔ κ ρ ι ν ε. "Ας δοῦμε τώρα κι ἂν τὸ καταφέρει νὰ μᾶς ἀλλάξει καὶ νὰ μᾶς κάνει νὰ μὴ χαμωσερνούμαστε καὶ χαμωβλέπουμε.

*

ΔΕ ΓΡΑΨΑΜΕ λέξη γιὰ ὅσες ἀνοησίες ξεστόμισε μιὰ δασκαλοθρεμένη κυρά, κρίνοντας τελευταῖα ἀνόητα, ἐπιπόλαια καὶ κακόπτιστα τὴν Κερκυραϊκὴ κοινωνία, γιατὶ καρτερούσαμε πάντα κάπιος δικός μας ἀπο κεῖ νὰ μᾶς τὴ συγυρίσει τὴν κυρὰ καὶ νὰ γκρεμίσει τὶς ἀδιάντροπες ψευτιές της. Μὰ οἱ Κορφιάτες δὲ μιλήτανε. Θὰ γελάσανε μοναχά, καὶ τὸ μολογοῦμε πὼς τὸ γέλιο τους εἶναι ἡ καλύτερη ἀπάντηση.

★

ΜΑΣ στάλθηκε κάπιο ἄρθρο γιὰ τὸν «'Αρχιτέκτονα Μάρθα» τοῦ Νιρβάνα μὰ λυπούμαστε ποὺ δὲ μᾶς περιττεύει τόπος νὰν τὸ τυπώσουμε. "Επειτα δὲ λέει καὶ μεγάλα πράματα καὶ ἡ ἐπίκρισή του, σὲ πολλὲς μεριές, μᾶς φαίνεται ὁλωτδιόλου ἄδικη. "Εχει ὅμως καὶ μερικὰ νόστιμα. Λέει λ. χ. πὼς «στὶς ἐφημερίδες δὲν κρίθηκε τὸ ἔργο μὰ ὁ συγγραφέας του, ποὺ ἐπειδὴ ἔτυχε νἆναι καλὸς ἄθρωπος ἄκουτε ὅλο καὶ καλὰ λόγια. "Αν τὄβραφε τὸ δοᾶμα κανένας ἀπὸ κεῖνους ποὺ ξεπινάζουν ἀλύπητα τὶς δημοσιογραφικὲς γοῦνες, θὰν τοῦ ψέλνανε τὸν ἀνεβαλλόμενο. Οἱ φημερίδες μας κρίνουν πάντοτε τὰ πρόσωπα κι ὄχι τὰ ἔργα. Νὰ τί ἔσωτε τὸ Νιρβάνα καὶ τὸ ἔργο του. 'Ο ἄθρωπος τὸ συγραφέα». Λέει καὶ τοῦτο ἀκόμα. «"Αδικα κατηγορήσανε μερικοὶ τὸν κ. Νιρβάνα πὼς τὸ ἔργο του δὲν εἶναι Ρωμαίικο. 'Εγὼ ξεναντίας τὸ βρίσκω παραπολὺ Ρωμαίικο. Ποιά εἶναι ἡ βάση του ; Νὰ κρύβουμε ἀπῆ τοὺς ἄλλους τὴ συφορὰ καὶ νὰν τοὺς ἀρίνουμε νὰ πιθαίνουν εὐτυχισμένοι. Μήπως τὸ ἴδιο δὲν κάνουμε καὶ μεῖς ὡς ἔθνος ; Μᾶς ἀρέσει νὰ κρύβουμε τὰ χάλια μας καὶ νὰν τὰ θαρρεῦμε ἀρετές, κι ἂν βρεθεῖ κανεὶς νὰ μᾶς τὰ φωνάξει, τονὲ λέμε προδότη. 'Ο Νιρβάνας σὰ Ρωμιὸς σκέφτηκε καὶ σὰ Ρωμιὸς ἔγραψε. Σὰ Ρωμιοὶ πρέπει λοιπὸν καὶ μεῖς νὰ τὸν κρίνουμε. "Α μυρίζει πάλι πουθενὰ ξενικὴ ἐπίδραση, δὲν πρέπει νὰ παραξενευόμαστε καὶ γιὰ τοῦτο. Μήπως ἀλάκκιρη ἡ κοινωνικὰ ζωή μας δὲν εἶναι γιομάτη ξενισμούς ; Ρωμαίικο λοιπὸ σημάδι καὶ τοῦτο, ποὺ πρέπει νὰν τὄχει κάθε ἔργο σὰ θέλει νὰ ποζάρει γιὰ Ρωμαίικο».

★

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ἄρθρο τοῦ σημερνοῦ φύλλου εἶναι γραμένο ἀπὸ γνωστὸ φιλόλογο δημοτικιστή ποὺ σπουδάζει σήμερα στὴ Γερμανία καὶ ποὺ μιὰ μέρα θὰ ὠφελήσει σημαντικὰ τὸ ἔθνος, ἀφοῦ ἔχει σκοπό, ἅμα γυρίσει δῶ, νὰ δουλέψει ριζοσπαστικά, ποὺ πάει νὰ πεῖ ἐθνικά, κι ὄχι ρουτινιέρικα. Μπορεῖ σὶ μερικὰ καθίκαστα νὰ μὴ συφωνάμε μαζί του καὶ μπορεῖ σ' ἄλλο φύλλο νὰ ποῦμε καὶ μεῖς τὴ γνώμη μας. Κεῖνο ὅμως ποὺ θέλουμε σήμερα νὰ ποῦμε εἶναι ὅτι λυπούμαστε κι ἀπροῦμε πῶς ἕνας τόσο δυνατὸς καὶ καλοσυνείδητος δημοτικιστὴς κάνει ἀπιστίες φοβερὲς στὴ Δημοτική, ἀφοῦ ἀσκημίζει τὴ γλώσσα του μὲ τόσες λέξες καὶ τύπους δασκάλικους.

Στέλνοντάς μας τὸ ἄρθρο του μᾶς παρακάλεσε νὰ μὴν τοῦ ἀλλάξουμε οὔτε συλλαβὴ καὶ σεβαστήκαμε τὴ θέλησή του, μὲ τὴν κρυφὴ ἐλπίδα πάντα πὼς ἅμα δεῖ τὸ ἄρθρο του κορνιζωμένο ἀπὸ τόσα ἄλλα ἄρθρα καὶ ποιήματα γραμένα στὴν καθάρια δημοτική, θὰν τὸ παραδεχτεῖ κι ὁ ἴδιος πὼς ἀδικιέται καὶ τὸν ἀγώνα πὼς ἀδικεῖ, ξεφεύγοντας ἀπὸ τὴν τάξη καὶ τὸν κανόνα ποὺ ὅλοι σήμερα οἱ δημοτικιστάδες παραδεχτήκαμε.

Καὶ τοῦτο τὸ χαραχτηριστικό· ὅταν ὁ συγραφέας τοῦ σημερνοῦ ἄρθρου εἴτανε νὰ ξεταστεῖ στὸ Πανεπιστήμιο εἶπε σὲ κάπιο ἀνιψίδι τοῦ Μιστριώτη·

— Πὲς τοῦ μπάρμπα σου πὼς σήμερα θὰ ξετάσει ἕνα δημοτικιστή.

Καὶ ξετάστηκε καὶ πῆρε "Αριστα.

Ο,τι ΘΕΛΕΤΕ

— "Ενα ς ποὺ μετατέθηκε, χωρὶς Βασ. Διάταγμα ἀπὸ τὸν τέταρτο στίχο στὸ δεύτερο στὴν ἄκρη, τοῦ ὕμνου τοῦ Παλαμᾶ «Γιὰ τὰ ἑκατόχρονα τοῦ Γαριβάλδη» ἄλλαξε κάπιους τοὺς πρώτους στίχους ποὺ πρέπει νὰ διαβαστοῦν ἔτσι·

«Ντόπια λουλούδια φόρτωσα στὸ φτερωμένο τὸ ἄτι
γιὰ νὰ ὑψωθῆ καὶ νὰ σὲ βρῆ καὶ νὰ σοῦ τὰ προσφέρη·
Γιατ' εἶσαι τῆς πατρίδας σου καὶ τῶν πατρίδων ὅλων·
λουλούδια ἐσέ σοῦ πρέπουνε κι ἀπ' ὅλες τὶς πατρίδες.

— Οἱ «Νεκροὶ τῆς Ζωῆς» τοῦ Κώστα Παρορίτη πουλιοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα, «'Εστίας» καὶ 'Ελευθερουδάκη.

'Ο κ. Dieterich μετάφρασε τελευταῖα Γερμανικὰ καὶ δημοσίεψε στὸ δεύτερο Τόμο τοῦ περιοδικοῦ Granzboten τὸν Κουτσοβασίλη, δήγημα παρμένο ἀπὸ τὴ «Ζωὴ τοῦ ..ειλινοῦ» ποὺ τυπώθηκε πέρσι καὶ στὸ «Νουμᾶ».

— Βγήκανε σὲ τόμο διάφορα δηγήματα τοῦ Βαρλέντη μὲ τίτλο «Δόξα καὶ Ζωή» καὶ μὲ πρόλογο τοῦ 'Αργύρη 'Αφταλιώτη.

— Στὸν ἴδιο πρόλογο ἀναφέρνοντας ὁ 'Ερταλιώτης καὶ τὰ δηγήματα τοῦ Παύλου Νιρβάνα ποὺ δημοσιευτήκανε στὸ «Νουμᾶ» καὶ βγήκανε τώρα τελευταῖα καὶ σὲ τόμο ξεχωριστό, τὰ λέει «Ψιλοδουλευτὰ πετράδια».

— 'Ο χαραχτηρισμὸς τοῦ 'Ερταλιώτη εἶναι ἡ τιμητικώτερη κρίση γιὰ τὰ δηγήματα τοῦ Νιρβάνα.

— Εἴδαμε τόμερρο βιβλιαράκη ποὔβγαλε ὁ «Monde Helleniqué» μὲ τὸ «Θάνατο τοῦ Παλληκαριοῦ» τοῦ Παλαμᾶ σὲ Γαλλική μετάφραση.

— "Υστερ' ἀπὸ λίγο ὁ διευθυντὴς τοῦ Monde Helleniqué λογαριάζει νὰ μᾶς δώσει σὲ ξεχωριστὰ βιβλιαράκια δηγήματα τοῦ Παπαδιαμάντη, Καρκαβίτσα κλπ. κ' ἔτσι σιγὰ σιγὰ τὴ φιλολογία μας, ποὺ ξένν καταδέχουνται νὰν τὴν ξέρουν οἱ Ρωμιοί, θὰν τὴ μάθουν οἱ Φραντζέζοι. "Ισως, εἶπε πολὺ σωστὰ κάπιος, τότε τὰ διαβάσουν κ' οἱ Ρωμιοὶ σὲ γαλλικὲς μετάφρασες.

— 'Ο βαθὺς κριτικὸς τῆς «'Εστίας» κ. 'Αντρίας, γράφοντας τελευταῖα γιὰ τὰ δηγήματα τοῦ Παρορίτη τὰ βρῆκε «καλὰ μέν, ἀλλὰ γραμένα εἰς τὴν Σανσκριτικήν». 'Ο καημένος ὁ κ. 'Αντρίας !

— Νὰ γράψουμε καὶ τοῦτο, γιατὶ δὲν ἔξζει νὰ πάει χαμένο· ὁ κ. Γρ. Ξενόπουλος γράφοντας τὶς προάλλες στὸ «Νέο "Αστυ» γιὰ τὸ «Θάνατο τοῦ Παλληκαριοῦ» ποὺ τονὲ μετάφρασε ὁ κ. Clement καὶ τονὲ δημοσίεψε στὸ «Φιγαρώ», εἶπε ὅτι ἀπορεῖ πῶς ἔχει τόσα λάθια (;) μετάφραση ποὺ τὴ διόρθωσε ὁ κ. Ψυχάρης.

— "Οταν τονὲ ρωτήταμε ποῦ τὸ ξέρει πὼς τὴ διόρθωσε ὁ κ. Ψυχάρης, μᾶς ἀπάντησε «Μοῦ τὸ εἶπανε».

= Τοῦ τὴ εἶπανε καὶ τὄγραψε ! Καμιὰ μέρα θὰν τοῦ ποῦν πὼς πέταξε ὁ γάιδαρος καὶ θὰν τὸ γράψει.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Θεμ. Μπαμπ. στὴ Σεόβρ. Λάβαμε τὴ συντρομὴ τοῦ 907 καὶ σ' εὐχαριστοῦμε.—Ζεῖδ.. στὴ Μιτυλήνη. Τὰ βιβλία σοῦ τὰ στέλνουμε μὲ τὸ σημερνὸ ταχυδρομεῖο. Νὰ μᾶς συμπαθᾶς, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι ποὺ ἀργήσαμε λίγο, μὰ τώρα ποῦ τέλιωσε ἡ καλοκαιριάτικη διακοπὴ θὰν τὰ στείλουμε σὲ ὅλους.—κ. Λ. Ξ. Σ' εὐχαριστεῖ. Τὰ «Χωριάτικα γράμματα» τὰ λογαριάζει τὸ—20. Λέει μάλιστα νὰν τὰ βγάλει ἀργότερα καὶ σὲ βιβλίο, μαζὶ μὲ τὶς «Πέντε μέρες στὴν Πόλη» καὶ μὲ δυὸ τρία δηγήματα.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντίκρυ στὴ Βουλή), πουλιοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἕνα καὶ 1,25 φρ. χρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικό, τἀκόλουθα βιβλία : τοῦ ΨΥΧΑΡΗ «Τὄνειρο τοῦ Γιαννίρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ἥλιος καὶ Φεγγάρι»—τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ Ἐκπαιδευτική μας ἀναγέννητρα—τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης»,«Μαζώχτρα καὶ Βρουκόλακας» καὶ «Νησιώτικες Ἱστορίες»—τοῦΔ.ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οἱ σκιές μου»—τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ«τὸ Ἀνεχτίμητο» (δρᾶμα)—τοῦ ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία καὶ Πατρίδα» —τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Παλιὰ καὶ τὰ Κοινούρια» —τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιά»—τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι» καὶ «Ὁ Ἄσωτος» (δράματα)— τοῦ ΛΟΓΓΟΥ «Δάφνης καὶ Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερίδη)— τοῦ ΕΥΡΙΠΙΔΗ «Ἡ Μήδεια» (μεταφρ. Περγιαλίτη)—τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «ὁ Αἴας» (μετάφρ. Ζήσιμου Σίδερη).

Η ΙΛΙΑΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἀλεξ. Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. χρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικό.

Ο ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαμώσκου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 καὶ φρ. χρ. 2 γιὰ τὸ ἐξωτερικό.

Τοῦ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ἴαμβοι καὶ Ἀναπαισταὶ»— «Τρισεύγενη»—«Γράμματα»—«Ἀσάλευτη Ζωή», 6 δρ. ἀντὶς 12 ποὺ πουλιοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Γιὰ τὶς ἐπαρχίες τ,50 καὶ γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ 7 φρ. χρ. δίχως ἄλλο ἔξοδο γιὰ τὰ ταχυδρομικά.

Τοῦ ΙΔΑ «Μαρτύρων καὶ ἡρώων αἷμα.» δρ. 2.

Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλουτολογία (Δρ. 1) — Κριτικὴ τοῦ ἄδολου λογισμοῦ τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δασμολογικὸ ζήτημα στὴν Ἀγγλία (λεφτὰ 50)